ច្បាប់

ស្តីពី

គណនេយ្យសហគ្រាស
សវនកម្មគណនេយ្យ
សហគ្រាស និងវិជ្ជា
ជីវៈគណនេយ្យ

២០០២

ច្បាប់

ស្តីពី

គណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០២/០១១

ក្ខលេខាធិការដ្ឋាន (ព្រឹទ្ធសភា)
ចូល លេខ 2061
ថ្ងៃទី 12.07.02 ម៉ោង
បញ្ជូនទៅ

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
រាជ្យវរិវង្ស ឧភតោសុជាត វិសុទ្ធពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍
និករោត្តម ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ
ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៧២ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០១/នស/៩៣ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់ទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី គណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ៨ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានអនុម័តយល់ស្របតាមលើទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ៧ នីតិកាលទី១ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅ :

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះកំណត់នូវការរៀបចំការគ្រប់គ្រង និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃប្រព័ន្ធគណនេយ្យជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ សម្រាប់សហគ្រាសទាំងរូបវន្តបុគ្គល ទាំងនីតិបុគ្គលដែលមានវិជ្ជាជីវៈសេរី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ពាក្យ**គណនេយ្យ** ក្នុងច្បាប់នេះ គឺជាប្រព័ន្ធមួយដែលប្រើដើម្បីកំណត់កត់ត្រា ផ្តុំបញ្ចូលគ្នា វាស់វែង ចាត់ថ្នាក់និងបង្ហាញនូវពត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទាក់ទងនឹងសកម្មភាពនៃអង្គភាពមួយ ។

ពាក្យ**សវនកម្ម** នៅក្នុងច្បាប់នេះ គឺជាការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ឬការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ទៅលើការអះអាង ឬលើសកម្មភាពរបស់អង្គភាពណាមួយដើម្បីឱ្យអង្គភាពនោះគោរពតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ ។ សេវាសវនកម្មរួមមាន សវនកម្ម របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ សវនកម្មប្រតិបត្តិការ ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ការពិនិត្យឡើងវិញ និងនីតិវិធីដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ។ សេវាករដែលអាចបម្រើសេវាទាំងនោះបាន និងអាចចុះហត្ថលេខាលើរបាយការណ៍ក្នុងនាមជាសវនករបាន លុះត្រាតែសវនករនោះបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជី ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់នេះ ។

ពាក្យ**របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ** នៅក្នុងច្បាប់នេះ គឺជារបាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពហិរញ្ញ-វត្ថុ លទ្ធផលនៃសកម្មភាពនានា និងពីចលនាសាច់ប្រាក់របស់អង្គភាពណាមួយ នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់មួយ ។

ពាក្យ **ស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ** នៅក្នុងច្បាប់នេះ គឺជាស្តង់ដារប្រកាសឱ្យប្រើដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៣.-

គ្រប់សហគ្រាសជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំ និងកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន និងត្រូវដាក់បញ្ជីគណនេយ្យនេះ ឱ្យមានការធ្វើសវនកម្ម ស្របទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤.-

រៀងរាល់ឆ្នាំ គ្រប់សហគ្រាស ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យស្របតាមក្របខ័ណ្ឌទស្សនទាន និងតាមស្តង់ដារគណនេយ្យកម្ពុជា ដែលគោលការណ៍នានាត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមរបៀបស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ។

មាត្រា ៥.-

គ្រប់សហគ្រាស ត្រូវកាន់បញ្ជីគណនេយ្យរបស់ខ្លួន នៅក្នុងសៀវភៅគណនេយ្យដែលបានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមរបៀបស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ ។ រាល់ប្រតិបត្តិការគណនេយ្យត្រូវសំអាងលើឯកសារយុត្តិការ ។

ជំពូកទី ២

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ

មាត្រា ៦.-

ត្រូវបានបង្កើតឡើងនូវក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យមួយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

សមាសភាពនិងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៧.-

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យមានភារកិច្ច :

- ធ្វើជាអង្គការពិគ្រោះយោបល់

- ពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើរាល់គម្រោងច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិនានាដែលមានបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងទៅនឹងការរៀបចំកិច្ចការគណនេយ្យសម្រាប់រាល់សហគ្រាស ឬសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច

- រៀបចំក្របខ័ណ្ឌទស្សនទាននិងស្តង់ដារគណនេយ្យ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៤ នៃច្បាប់នេះ

- ស្នើឡើងនូវមធ្យោបាយសម្រាប់កែលំអបច្ចេកទេសគណនេយ្យ

- ធ្វើជាតំណាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅក្នុងអង្គការអន្តរជាតិ និងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំដើម្បីជជែកវែកញែកអំពីគណនេយ្យ ។

ជំពូកទី ៣
របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

មាត្រា ៨.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួមមាន តារាងតុល្យការ របាយការណ៍លទ្ធផល តារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ និងកំណត់សម្គាល់ ។ របាយការណ៍ទាំងអស់នេះ ជាឯកសាររួមប្រចាំឆ្នាំ ដែលមិនអាចញែកចេញដាច់ពីគ្នាបានឡើយ ។

មាត្រា ៩.-

សៀវភៅគណនេយ្យដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១២ ត្រូវបានរៀបចំជាភាសាខ្មែរ និងជាប្រាក់រៀល ។ សហគ្រាសទាំងឡាយណាបំពេញកិច្ចប្រតិបត្តិការជាមួយបរទេស ឬជាសាខានៃក្រុមហ៊ុនបរទេស អាចអនុញ្ញាតឱ្យរៀបចំសៀវភៅគណនេយ្យជាភាសាអង់គ្លេសអមជាមួយ ឬនិងជារូបិយវត្ថុផ្សេងពីប្រាក់រៀល ស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក៏ប៉ុន្តែរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ៤ ពីត្រូវរៀបចំជាភាសាខ្មែរ និងជាប្រាក់រៀល ។

មាត្រា ១០.-

រយៈពេលនៃការិយបរិច្ឆេទគណនេយ្យមានកម្រិតដប់ពីរខែ ។ ការិយបរិច្ឆេទនេះ ចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ១ ខែ មករា និងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ក្នុងឆ្នាំដដែល ។ ចំពោះសហគ្រាសបង្កើតថ្មី របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ឆ្នាំទី ១ ចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃបង្កើត នឹងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ នៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។ អាចកំណត់បាននូវកាលបរិច្ឆេទមួយផ្សេងទៀតសម្រាប់សកម្មភាពដែលមានលក្ខណៈពិសេស ។

មាត្រា ១១.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំយ៉ាងយូរបំផុតក្នុងរយៈពេលបីខែ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបិទការិយបរិច្ឆេទ ។ ប្រសិនបើសហគ្រាសណាមួយ មិនអាចគោរពតាមពេលវេលានេះបានទេ សហគ្រាសនោះ ត្រូវស្នើសុំទៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នូវការអនុញ្ញាតលើកពេលបិទបញ្ជី និងរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទៅកាលបរិច្ឆេទមួយផ្សេងទៀតបាន ។

មាត្រា ១២.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការគណនេយ្យ ព្រមទាំងសៀវភៅ និងឯកសារយុត្តិការនានាដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរក្សាទុកក្នុងរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ។ សៀវភៅទាំងនេះរួមមាន ទិនានុប្បវត្តិ សៀវភៅធំ និងសៀវភៅសារពើភណ្ឌ ។

មាត្រា ១៣.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងសៀវភៅគណនេយ្យនានា ដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១២ នៃច្បាប់នេះ អាចទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការបាន លុះត្រាតែរបាយការណ៍ និងសៀវភៅទាំងនោះ មានភាពស្របទៅនឹងបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៤
វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករ

មាត្រា ១៤.-

ត្រូវបានបង្កើតវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករក្នុងចំណោមអ្នកមានវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ។ វិទ្យាស្ថាននេះនឹងប្រព្រឹត្តទៅក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃវិទ្យាស្ថានព្រមទាំងការរៀបចំក្រមសីលធម៌នៃវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករ និងការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីប្រតិស្រុតជាចំពោយឡែកពីគ្នានៃគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៥.-

វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បី :

- ផ្តល់ជូនអង្គភាពវិជ្ជាជីវៈមួយដែលទទួលខុសត្រូវជាតំណាងឱ្យសមាជិករបស់ខ្លួន ព្រមទាំងលើកតម្កើងនិងការពារលក្ខន្តិកៈ និងផលប្រយោជន៍នៃវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ
- ចូលរួមបំពេញការងារជាសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ
- រៀបចំនិងធ្វើឱ្យមានការគោរពវិធាន និងកាតព្វកិច្ចនៃវិជ្ជាជីវៈ
- រៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យនិងសវនកម្មដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលជ្រើសរើសយកអាជីពទាំងពីរនេះ ។

ជំពូកទី ៥
សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស

មាត្រា ១៦.-

គ្រប់សហគ្រាសជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលត្រូវដាក់បញ្ជីគណនេយ្យរបស់ខ្លួនឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យដោយសវនករឯករាជ្យ ក្នុងករណីដែលចំនួនទឹកប្រាក់នៃផលរបរ ឬនិងចំនួនពិតសរុបរបស់តុល្យការ ឬនិងចំនួននិយោជិតរបស់ខ្លួនមានលើសពីកំរិតដែលបានកំណត់ដោយ

ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ការងារសវនកម្មត្រូវបំពេញដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីប្រតិស្រុត ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៦
វិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ

មាត្រា ១៧.-

ការបំពេញវិជ្ជាជីវៈជាគណនេយ្យករជំនាញ ត្រូវសម្រេចដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិ-បុគ្គលដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីប្រតិស្រុត ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ការបំពេញវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ មានវិសមិតភាពជាមួយមុខងារសាធារណៈ និងមុខងារនយោបាយក្នុងអង្គការនីតិប្បញ្ញត្តិ នីតិប្រតិបត្តិ និងតុលាការ ។

ជំពូកទី ៧
ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៨.-

រូបវន្តបុគ្គល និងអ្នកដឹកនាំនៃអង្គភាពនីតិបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣ មាត្រា ៤ និងមាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ នឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន)រៀល ឬនិងត្រូវជាប់ពន្ធនាគារ ពី ១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ ២(ពីរ)ឆ្នាំ ។ រូបវន្តបុគ្គល និងអ្នកដឹកនាំនៃអង្គភាពនីតិបុគ្គលដែលពុំបានធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុបានត្រឹមត្រូវ ឬខកខានពុំបានធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០(ប្រាំលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន)រៀល ឬ និងជាប់ពន្ធនាគារពី ៣ (បី)ខែ ទៅ ៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ។

ក្រៅពីការផ្តន្ទាទោសខាងលើ រូបវន្តបុគ្គលនិងអ្នកដឹកនាំនៃអង្គភាពនីតិបុគ្គលត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីប្រតិស្រុត ។ លក្ខខណ្ឌនៃការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីប្រតិស្រុត នឹងមានចែងនៅក្នុងអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៩.-

គណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករ ដែលពុំបានគោរពទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ នឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ទៅ ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាលនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ទ្វេដង ឬនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ ៣(បី)ឆ្នាំ ដោយមិនទាន់គិតដល់ការលុបពីបញ្ជីប្រតិស្រុតឡើយ ។

ជំពូកទី ៨

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២០.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០២

ព្រះហស្តលេខា និង ព្រះរាជលញ្ឆករ

នស/រកម.០៧០២.០១៩

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ហត្ថលេខា

គាត ឈន់

លេខ: ០៥៥ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០២

អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

សុខ - តាន់